

Afweging locaties windenergie Hardenberg

Inleiding

Op 19 december 2018 heeft een delegatie van het college van B&W een nadere toelichting gegeven op het pilotproject duurzame energie Bergentheim-Kloosterhaar. Tijdens deze bijeenkomst zijn onder andere de vragen die leven onder inwoners en belanghebbenden uit het gebied beantwoord.

De volgende vragen zijn volgens de aanwezigen tijdens deze bijeenkomst nog onvoldoende beantwoord:

- *Hoe is de gemeente van de 7 mogelijke locaties voor windenergie gekomen tot de 2 als pilotproject aangewezen locaties en welke afwegingen zijn daarbij gemaakt?*

Het college heeft toegezegd het antwoord op deze vraag schriftelijk beschikbaar te stellen aan de deelnemers van de bijeenkomst.

Uit het [raadsbesluit van 3 oktober 2017](#) blijkt dat de onderbouwing voor de keuze van de 2 pilotprojecten voor windenergie, niet expliciet in het raadsvoorstel of bijlagen is opgenomen. Daarom worden de afwegingen die destijds gemaakt zijn en die uiteindelijk hebben geleid tot het raadsvoorstel in deze memo uiteengezet.

Afwegingskader voor beoordeling

In augustus 2017 heeft Pondera Consult een [verkenning](#) uitgevoerd naar de mogelijkheden voor windenergie in de gehele gemeente Hardenberg, dus ook het gebied ten noorden van de laagvliegroute.

In deze verkenning zijn 7 gebieden naar voren gekomen die vanuit ruimtelijk oogpunt geschikt zijn voor de plaatsing van meerdere windturbines.

Deze 7 gebieden zijn vervolgens bij het voorbereiden van het raadsvoorstel door het cluster duurzaamheid van de gemeente Hardenberg nader beoordeeld. Daarbij is gekeken naar drie criteria. Deze criteria zijn ook onderdeel geworden van het door de gemeenteraad vastgestelde afwegingskader op basis waarvan de gemeenteraad een weloverwogen besluit kan nemen over projecten. Deze gebruikte criteria worden hieronder nader toegelicht.

1. Ruimtelijke inpassing en kwaliteit

Hierbij is gekeken naar de beschikbare ruimte, de ligging van het gebied, de omgeving en de mogelijkheid om te komen tot een samenhangende opstelling (clustering of lijnopstelling van windturbines). Daarbij wordt opgemerkt dat bij mogelijk haalbare projecten altijd een toets voor ruimtelijke inpasbaarheid moet plaatsvinden.

Uit de verkenning komen verder aandachtspunten naar voren die aandacht behoeven, maar niet op voorhand aanleiding geven te veronderstellen dat deze in de weg staan aan de uitvoerbaarheid.

2. De bijdrage aan de gemeentelijke energiedoelstellingen

Dit criterium richt zich op het aantal turbines dat in potentie kan worden geplaatst en de bijbehorende energieproductie.

3. Ruime mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap

In hoeverre zijn de grondeigenaren in het gebied in beeld en is er ruimte om eigenaarschap van de turbines, en daarmee de opbrengsten, lokaal te houden en uit te breiden naar niet-grondeigenaren? Staan zij positief tegenover het plaatsen van windturbines in het gebied en zijn zij daarbij bereid te investeren in de ruimtelijke kwaliteit van het gebied?

De overige criteria uit het door de gemeenteraad vastgestelde afwegingskader (4. proces en procedure gericht op acceptatie, participatie en betrokkenheid omgeving; 5. bijdrage aan de omgeving) konden niet op voorhand worden ingevuld en zijn dus nog niet meegenomen in de afweging. Wel wordt opgemerkt dat criterium 5 (bijdrage aan de omgeving) gerelateerd is aan criterium 3 (lokaal eigenaarschap) omdat financiële baten des te meer lokaal beschikbaar komen bij lokaal eigenaarschap.

Vergelijking gebieden

De 7 gebieden zijn langs de meetlat gelegd. Per criterium is een score gegeven. In onderstaande tabel is dit samengevat.

Gebied	Ruimtelijk inpassing/kwaliteit	Bijdrage energiedoelstellingen (aantal windturbines)	Lokaal eigenaarschap	Score
1. Lutten Oever Zuid / Kievietshaar Oost	- Weinig samenhang in het cluster - Omgeving Reestdal - Relatief veel bebouwing in kern van gebied +	5 – 10 ++	- Onbekend, mogelijkheden te verwachten voor lokaal eigenaarschap. ++	5
2. Anerveen / Holthone	- Groot gebied, veel ruimte en mogelijkheden - In nabije omgeving van windpark Coevorden - Samenhang van het cluster complex - Verspreid liggende woningen +	8 – 12 ++	- ASR is eigenaar van het landgoed. Mogelijkheden om kwaliteit landschap een impuls te geven. ++	5
3. N36 (Difflerveld)	- locatie in het bos, weinig zichtbaar vanuit omgeving - Samenhang in cluster mogelijk (maar minder relevant vanwege bos) - Beperkt aantal woningen in de directe omgeving +++	4 – 8 +	- Staatsbosbeheer is eigenaar en heeft initiatief getoond. Staatsbosbeheer hanteert als principe ruimte voor participatie te bieden en baten voor impuls natuurontwikkeling, beheer, ontsluiting, voorzieningen te genereren. +++	7
4. Bedrijventerrein De Nieuwe Haven	- locatie op/bij bedrijventerrein - beperkt aantal woningen in de directe omgeving - relatief hoge bebouwingsgraad - in ontwikkeling, beperkingen voor bedrijfsuitbreiding/-vestiging in potentie - Ontwikkeling bedrijventerrein in procedure, daarom op korte termijn niet te realiseren. +	2 – 4 +	- Bedrijven in de omgeving kunnen en willen investeren in duurzame energie. +++	5
5. Radewijk Zuid	- Versnipperd gebied dus samenhangend cluster complex - nabijheid woningen deel van het gebied - lage dichtheid woningen ++	4 – 8 +	- Onbekend, mogelijkheden te verwachten voor lokaal eigenaarschap. ++	5

6. Sibculo Noordwest	- groot gebied, veel ruimte en mogelijkheden - geen verspreid liggende woningen in groot deel van het plangebied - Samenhangend cluster goed mogelijk - nabijheid Natura 2000-gebied Engbertsdijkvenen +++	8 – 20 +++	- Grondeigenaren en ontwikkelaars in beeld. - Mogelijkheden voor meeprofiteren inwoners/omgeving. +++	9
7. Kloosterhaar Oost	- Klein gebied - nabijheid Natura 2000-gebied Engbertsdijkvenen ++	4 – 7 +	- Focus grondeigenaren ligt momenteel op zonnevelden. +	4

Conclusie

Op basis van de onderlinge vergelijking komt gebied nr. 6 Sibculo-Noordwest op alle drie de criteria als meest kansrijk naar voren. Hier is veel ruimte voor een samenhangende opstelling en de potentie qua energieopbrengst is groot. Daarnaast zijn de lokale grondeigenaren hier in beeld. Dit biedt kansen voor een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement waarbij het gebied profiteert van de ontwikkeling.

Daarna scoort gebied 3 Duffelerveld hoog vanwege de mogelijkheden voor een samenhangende opstelling in het bos en de actieve rol van Staatsbosbeheer. Inmiddels is echter gebleken dat als gevolg van provinciaal beleid de realisatie van windmolens in dit gebied voorsnag niet mogelijk is. De gemeente wil hierover met de provincie in gesprek. Daarmee is deze locatie nog niet uit beeld.

De overige vijf gebieden scoren lager vanwege de geringere omvang van het gebied of het ontbreken van mogelijkheden voor samenhangende opstellingen, beperkingen of onvoldoende zicht op de lokale betrokkenheid en kansen voor maatschappelijk rendement. Dat laat onverlet dat ook in deze gebieden mogelijkheden liggen voor duurzame energie.

Besluitvorming in gemeenteraad

Omdat van de 7 gebieden gebied 6 (Sibculo-Noordwest) en gebied 3 (Duffelerveld) het meest kansrijk zijn om op korte termijn op te pakken, zijn deze 2 gebieden door de gemeenteraad bij besluit van 3 oktober 2017 aangewezen als 'pilotproject'. Dit besluit is in alle openbaarheid genomen. Het raadsvoorstel is door het college van B&W actief naar buiten gebracht middels publicaties in gemeentelijke media. In de aanloop naar besluitvorming in de gemeenteraad zijn diverse raadsfracties door inwoners van het gebied benaderd. Bij de oriënterende ronde is door de NLVOW ingesproken. Daarmee heeft de gemeenteraad een weloverwogen besluit genomen.

Bronvermelding

- Raadsbesluit 2017, Energietransitie Hardenberg: 20% in 2023, 30% in 2030, documentnr. 2125251, datum 3 oktober 2017. [Klik hier voor het document](#)
- Rapport 'Mogelijkheden windenergie gemeente Hardenberg', Pondera Consult, kenmerk 715024, d.d. 31 augustus 2017. [Klik hier voor het document](#)